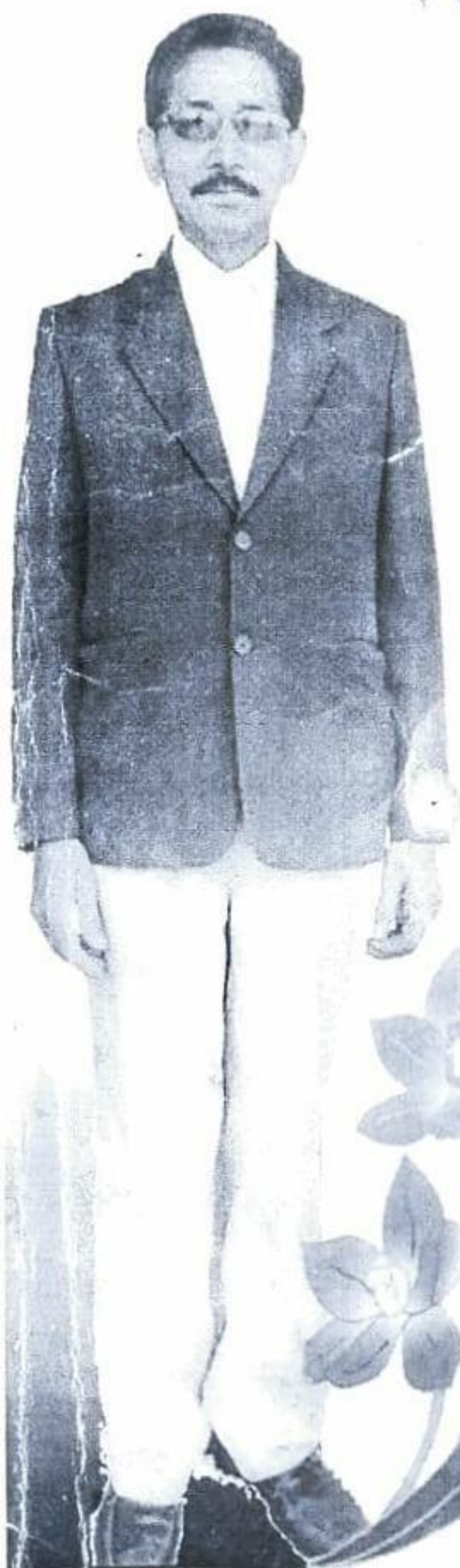

দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱৰ বিয়োগত
শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, ঢকুৱাখনাৰ পৰা প্ৰকাশিত
শ্ৰদ্ধাঞ্জলি পত্ৰিকা

আব্বাহন

মহাজীৱনৰ

“হে মৃত্যু নমস্কাৰ !
চকুৰ পানীৰে তোৰ পূজাৰ শৰাই
ইমান জাতিহাৰ
এন্ধাৰৰ সিপাৰে জ্বলিছে তোৰ
পোহৰৰ দেশ
তালৈ যাবলৈ কোনে পিন্ধিলে নতুন বেশ”

আবাহন মহাজীৱনৰ

আবাহন মহাজীৱনৰ

শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, ঢকুৱাখনাৰ প্ৰথম কাৰ্যালয় প্ৰমুখ
দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱৰ বিয়োগত প্ৰকাশিত
শ্ৰদ্ধাঞ্জলি পত্ৰিকা

প্ৰকাশ : ২ ডিচেম্বৰ, ২০১৩

প্ৰকাশক :
নিকেতন পৰিয়াল
ঢকুৱাখনা শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন

সম্পাদনা :
ৰাজীৱ তামুলী
ৰূপেন চুতীয়া

থোৰতে প্ৰয়াত দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱৰ পৰিয়ালবৰ্গ :

পিতৃ : প্ৰয়াত কামিনী কোঁৱৰ

মাতৃ : প্ৰয়াত ফুলেশ্বৰী কোঁৱৰ

ভাতৃ-ভগ্নী : প্ৰয়াত বগাধৰ কোঁৱৰ

: ডিম্বেশ্বৰ কোঁৱৰ

: প্ৰয়াত গিৰিশ কোঁৱৰ

: নৱ কোঁৱৰ

: পদ্মেশ্বৰ কোঁৱৰ

: প্ৰয়াত দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ

: মীনাক্ষী(ডাঙৰ মাই) কোঁৱৰ

: বৰ্ণালী (সৰু মাই) কোঁৱৰ

: দেৱ কোঁৱৰ

পত্নী : অমৃতপ্ৰভা চুতীয়া কোঁৱৰ

জী : নিশিতা কোঁৱৰ

विद्या आरम्भी धर्मिक आरम्भीय विद्या सन्धान से प्रसिद्ध

© 2004 by John Wiley & Sons, Inc.

शिशु शिक्षा समिति, असम

শিশু শিক্ষা সমিতি, অসম

Recd No. 17 (1979-80)

ADDRESS : SHISHU SHIKSHA SAMITI, ASSAM

Prashanta Pathy, (Opp. I. V. Centre) R. G. Baruah Road, Guwahati - 781024 (Assam)

Phone: +91-361-2457974, E-mail: shahidshahsami@gmail.com

हमारा मित्र ५ दि. १२७/१९७७

दिनांक: 22-22-2020

শোক বাণী

শতাব্দেৰে শিশু নিৰ্কেতন, চক্ৰবৰ্ত্তীৰ কাৰ্যালয়ৰ প্ৰমুখ দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰৰ শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ বাবে যোৱা ১৫-১১-২০১৩ তাৰিখ ওত্ৰবাৰে শিশুপুৰ পলিক্লিনিক চিকিৎসালয়ত চিকিৎসাৰ্শীনা অৱস্থাতে অকাল মৃত্যু হয়। তেখেতৰ মৃত্যুত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ অধিকাৰী আৰু প্ৰদেশ কাৰ্যালয়ৰ কাৰ্যকৰ্তা সকলে গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰে আৰু মৃতকৰ আত্মাৰ চিনশাস্তি কামনা কৰি তেখেতৰ বিয়োগত দুখ সহ্য কৰিব পৰা মতাবলন পৰিয়াল বৰ্গক প্ৰদান কৰিবলৈ ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰে।

“ଭଲ୍ ମୁଖାମିନଃ ମୁଖାମିନଃ ମୁଖାମିନଃ ମୁଖାମିନଃ”

ଅର୍ପଣା ଅର୍ପଣାୟ ଅର୍ପଣାୟ ଅର୍ପଣାୟ ଅର୍ପଣାୟ

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

உயர்நீதி

প্রভিলিপি :

১। শ্রী অনিবার্য চূড়ীয়া কোবের, পত্নী
চন্দ্রাখনা।

২। প্রধানাচার্য্য, শংকরদেব শিশু নিকেতন, ঢকুবাখনা।

2745743

22 22 2050

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ
ବିଭିନ୍ନ ବିଧି ପଦ୍ଧତି, ଉପର
ଦିଆଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ-୧୧

১৯
আইন সংসদ
বিজ্ঞ বিধা পরিষদ, ভারত
কল্যাণ শঙ্কর, আইন-১৭

সম্পাদকীয় ...

সকলো মৃত্যুয়েই বেদনাদায়ক। অথচ মৃত্যু প্ৰকৃতিৰ অমোঘ সত্য। তেনেহ'লে আমি সত্যক অস্বীকাৰ কৰো নেকি? - আচলতে আমি শোকেৰে, স্মৃতিচাৰণেৰে মৃত্যুক মহিমামণ্ডিত কৰো। কিয়নো আমি যে মানুহ।

এই পৃথিৱীলৈ অগণন জীৱ আহে আৰু গুচি যায়। গুচি যোৱাৰ সময় হ'লে গুচি যাবই। কিন্তু অসময়ত যি গুচি যায় তেওঁ আমাক বেচি কন্দুৱায়। যদি তেওঁৰ বদান্যতাৰে আমাক ঋণী কৰি ৰাখে, তেতিয়া তেওঁৰ বিয়োগে আমাৰ বুকুত দি যায় যুগমীয়া সাঁচ। সদ্য প্ৰয়াত বন্ধু দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰৰ ক্ষেত্ৰত সেইটোৱেই হ'ল। ..... কাৰোবাৰ চলিবলৈ অসুবিধা হৈছে - ঘপ্টকৈ তেওঁ জেপৰ পৰা টকা এশ উলিয়াই দিলে - ঘূৰাই লোৱাৰ কথা নাই; কাৰোবাৰ বেমাৰ হ'ল - চিকিৎসালয়লৈ নিবলৈ তেওঁ গাড়ীখনেই আগবাঢ়ি আহিব; কাৰোবাৰ দোকানত তামোল খালে পাঁচ টকাৰ, দিলে দহ টকা, বাকী পাঁচ টকা ঘূৰাই দিলে - নালাগে তয়ে থৈ দে ..... সেই উদাৰ, মানৱদৰদী কোঁৱৰ গ'লগৈ - আমাৰ কাকো মাত নলগোৱাকৈ !

ক'ৰবাত গানৰ মজলিছ বহিল। কোঁৱৰ উপস্থিত তবলা বা পাৰ্কাচন লৈ। ঘোষবাদ্য, খোল-তাল সকলোতে দক্ষতা থকা কোঁৱৰে আৰু আচাৰ্যৰ জিৰণি কোঠাত তবলা নবজায়। নিকেতনৰ প্ৰৱেশদ্বাৰতে থকা সেই কোঠাটোৰ সেই বিশেষ চকীখনত কোঁৱৰ আৰু কেতিয়াও নবহে। সেই শূন্যতা আমি কেনেকৈ সহ্য কৰো!

পাথৰৰ স্মাৰকেৰে আনুষ্ঠানিকতা কৰিলেও সোঁৱৰণীৰ যাডুঘৰত আমি জীয়া দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰক সদায় স্থাপন কৰি ৰাখিম।

বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ ধৰ্ম-দৰ্শনে কয় - মৃত্যু জীৱনৰে এটা ৰূপ বা স্তৰ। ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰে কৈছে, “মৰণ ৰে তুহু মম শ্যাম সমান।” - মৃত্যু তুমি মোৰ সখা কৃষ্ণৰ দৰে।

দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ পাৰ্থিৱ তুচ্ছতাৰ পৰা গৈ চিৰসুন্দৰত বিলীন হৈছে মাথোন। চিৰসুন্দৰৰ জোনাকী দেশত আমি তেওঁক লগ পাম।

নতশিৰে -

ৰাজীৱ তামুলী

দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰৰ অকাল বিয়োগত ....

মানসজ্যোতি নেওগ

সভাপতি

পৰিচালনা সমিতি

ঢকুৱাখনা শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন

সদা হাস্যমুখৰ, নিৰহ-নিপানী দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰক ইমান সোনকালে বিদায় দিবলৈ আমি একেবাৰে প্ৰস্তুত নাছিলো। কিন্তু নিয়তিৰ বিধান আমি সলনি কৰিব নোৱাৰো। কৰুণ বাস্তৱকো সহ্য নকৰি উপায় নাই। কোঁৱৰদেৱৰ কৰ্মনিষ্ঠা, কোনো বিপদত বিতত নহৈ ধীৰে-সুস্থিৰে সমাধান সূত্ৰ উলিয়াব পৰা দক্ষতা, সৰ্বোপৰি নিকেতনৰখনৰ প্ৰতি তেওঁৰ গভীৰ প্ৰেম আৰু দায়বদ্ধতা এইবোৰে তেওঁক নিকেতনৰ পৰিয়ালৰ সৈতে কায়াহীন হৈও সংলগ্ন কৰি ৰাখিব।

তেখেতৰ আত্মাৰ চিৰশান্তিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো। ♦

কোঁৱৰ দেৱলৈ অশ্রু-অঞ্জলি

সৰ্বেশ্বৰ সূত বৰুৱা

প্ৰতিষ্ঠাপক প্ৰধান আচাৰ্য

শঃ শিঃ নিকেতন, ঢকুৱাখনা

মৃত্যু স্বাস্থ্যত। জন্ম-মৃত্যু একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠি মাত্ৰ। জন্মিলে মৃত্যু অনিবাৰ্য।

“নাভাবিবি সাৰি যাম বুদ্ধিৰ বলত,

নেভাবিবি সাৰি যাম কথাৰ চলত।” (জ্ঞানমালিনী)

মহান লোকসকল মৰিও অমৰ। তেওঁলোকৰ কৰ্ম আৰু গুণৰাশিয়ে সকলোৰে অন্তৰ জয় কৰি যায়। তেওঁলোক চিৰস্মৰণীয়। তেনেদৰে আমাৰ মাজৰ পৰা গুচি যোৱা সাধাৰণ লোকসকলৰ অসাধাৰণ প্ৰতিভা আৰু কৰ্ম-নিষ্ঠাৰ স্মৃতিয়ে আমাৰ মনত ডোলা যি যায়। তেনে এজন ব্যক্তি আছিল দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱ। কোঁৱৰদেৱে নিকেতনৰ প্ৰতি আগবঢ়োৱা অকুণ্ঠ সেৱাই আমাৰ নিকেতনৰ পৰিয়ালবৰ্গক বেয়াকৈ চাপ বহুৱাই গ'ল।

নিকেতনৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই অনেক কষ্ট কৰি নিকা ভাৱ-মূৰ্তিৰে কাৰ্যালয়ৰ অনেক বেমেজালি কামবোৰ শৃংখলাবদ্ধভাৱে কৰা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কিতাপৰ জেঙা মৰালৈকে যিমান বিলাক যাৱতীয় কাম তেখেতে কৰি থৈ গ'ল তাৰ বাবে নিকেতনৰ ইতিহাসত তেখেতৰ নাম সদায় জিলিকি থাকিব। অকল সেয়েনে - শ্ৰেণীত কেতিয়াবা অংক আৰু বিজ্ঞানৰ আচাৰ্য-আচাৰ্যা নাথাকিলে পাঠদান কৰা কাম নজীৰবিহীন। কাৰ্যালয়ত অভিভাৱক সম্পৰ্ক অতি ঘনিষ্ঠ। সহজ-সৰল মিঠা-মুখীয়া কোঁৱৰদেৱে কোনো দিন কোনো মুহূৰ্তত কাকো বেয়া ব্যৱহাৰ কৰাৰ উদাহৰণ নাই। তেখেতৰ অকাল বিয়োগত আজি নিকেতনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, আচাৰ্য-আচাৰ্যা আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দই হিয়া ধাকুৰি কান্দিবহে পাৰিছে।

মোৰ কাৰ্যকালত কোঁৱৰদেৱৰ অকৃত্ৰিম কাৰ্য-কলাপে মোক বৰকৈ মুগ্ধ কৰিছিল। কতো এটা ফুটাকড়ীৰ গঙগোল নোহোৱাকৈ হিচাপ ৰাখিছিল। নিযুক্তিৰ সময়ত ভাবিছিলো, বি.কম পাছ মানুহজনে ক'ত নিকেতনত স্থায়ীভাৱে কাম কৰিব। কিন্তু নিযুক্তিৰ পৰা মৃত্যু পৰ্যন্ত নিকেতনৰ মোহ আৰু কৰ্মনিষ্ঠাই যুগল বন্দী কৰি ৰাখিলে। কামৰ সৰু বৰ নাই, নিষ্ঠাই তাৰ মাপ কাঠি।

আজিৰ এই শুভ মুহূৰ্তত তেখেতৰ শোক-সন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰি বিদেহী আত্মাই সদৃগতি অৰ্থে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো। ৫

কোঁৱৰদালৈ অশ্রু-অঞ্জলি

বনমালী সূত
প্ৰধানাচাৰ্য

নিকেতন প্ৰতিষ্ঠাৰ দ্বিতীয় বৰ্ষতেই আমাক কাৰ্যালয়ৰ কাম-কাজ পৰিচালনাৰ বাবে কাৰ্যালয় সহায়ক এগৰাকীৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। সেই অনুসৰি বিজ্ঞাপন দি সাক্ষাৎকাৰ অনুষ্ঠিত হ'ল। সাক্ষাৎকাৰতেই পোন প্ৰথমে মই তেওঁৰ লগত চিনাকি হৈছিলো। সোধা হৈছিল ইমান কম পাৰিতোষিকেৰে আপুনি নিকেতনৰ সেৱা কৰিব পাৰিবনে? একে আঘাৰতে উত্তৰ দিছিল- পাৰিম। সেই যে আৰম্ভণি, সুদীৰ্ঘ ১৬ বছৰে এদিনো পাছলৈ ঘূৰি চাব নজনা মানুহজনেই হৈছে - সদ্যপ্ৰয়াত আমাৰ নিকেতনৰ প্ৰথম কাৰ্যালয় প্ৰমুখ দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱ। যিজন মানুহে নিকেতনলৈ এনেয়ে থকাতকৈ মূৰটো সুমুৱাই থওঁ বুলি অহা নহয়, গোটেই জীৱন নিকেতনৰ বাবে সমৰ্পণ কৰিবলৈ আহিছিল। কিন্তু বিধাতাই আমাক সেই অকৃপণ সেৱাৰ পৰা হঠাতে বঞ্চিত কৰিলে। কোঁৱৰদাৰ মৃত্যুৱে আমাৰ সকলোকে মৰ্মাহত আৰু হচকিত কৰি তুলিলে। তেখেতৰ সৰলতা, বদান্যতা আৰু হাস্যমধুৰতা আদি গুণবোৰ আমি জানো পাহৰিব পাৰিম! মাহটো শেষ হওঁতেই সকলোৱে মানধন আদি কথা মোক নুসোধে, সোধে কেৱল কোঁৱৰদাক। আজি কাৰোবাৰ পইচা নাই - বিচাৰিব কোঁৱৰদাক। স্কুলত কোনোবা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দুৰ্ঘটনা, হাস্পিতাল নিব লাগে - বিচাৰিব কোঁৱৰদাক। মানে কোঁৱৰদাৰ গাড়ীখন আমাৰ বাবে প্ৰায় AMBULANCEৰ দৰে আছিল। নিকেতনৰ যাৱতীয় কাম-কাজ, Audit আদি চম্ভালিবৰ বাবে মোৰ বিশ্বস্ত আৰু একেবাৰে সোঁহাতস্বৰূপ আছিল কোঁৱৰদা। ডাক্তৰে দিয়া Report মতে তেওঁৰ মৃত্যুৰ কাৰণ DENGUE SHOCK SYNDROME বুলি কৈছে যদিও আমি পৰিয়ালৰ লোকসকলে তেওঁৰ এটি বদ অভ্যাসৰ কথা গম পাইছিলো। অৱশ্যে আমি তেওঁক জীৱন্ত কালতে দুবাৰ এই বদভ্যাস ত্যাগ কৰিবলৈ সন্ধান দিছিলো। শেষৰ সময়ছোৱাত তেখেতৰ লিভাৰ আৰু কিডনি দুৰ্বল হৈছিল বুলি আমি গম পাইছিলো। কাৰ্যালয়ত বহি থাকোতে তেওঁ প্ৰায় LIVE SAVE SYRAP খাই থকা দেখা গৈছিল। কিন্তু নিজৰ ঘৰৰ পৰা এই কথা বোধহয় তেখেতে লুকুৱাই ৰাখিছিল।

লখিমপুৰৰ ক্ষীৰেশ্বৰ হাজৰিকা NURSING HOME ত থাকোতে তেখেতে বাৰে বাৰে হাতত দি ৰখা চেলাইন খুলি পেলাইছিল আৰু বৌক কৈছিল মোৰ একো হোৱা নাই, ইয়াৰ পৰা যাওঁ বলা। “তুমি স্কুললৈ যাব লাগে, মোৰো স্কুল আছে,

ছোৱালীজনীক অকলে এৰি থৈ আমি ইয়াত থাকিলে নহ'ব।" জীৱনৰ শেষৰ সময়টোলৈকে চেতন থকা পৰ্যন্ত তেওঁ নিকেতনলৈ আহিবৰ বাবে বৰকৈ আবদাৰ দি আছিল। এয়া তেওঁ নিজৰ পৰিয়াল তথা বিদ্যালয়খনৰ প্ৰতি কৰ্তব্যনিষ্ঠাৰ পৰিচয়।

সমাজখনত কোঁৱৰদাৰ স্থান সদায় আগত আছিল। গাঁৱৰ নামঘৰটিৰ এটি অংশ তেখেতে বৃহৎ অংক ব্যয়েৰে নিৰ্মাণ কৰি মহান পুণ্য আৰ্জি গ'ল। ঢকুৱাখনাৰ ফাটবিহু, গাঁৱৰ যুৱক সংঘ, সেৱা ভাৰতী চিকিৎসা কেন্দ্ৰ, খোলবাদন প্ৰশিক্ষণ আদিৰ লগত তেখেত জড়িত আছিল।

নিজৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰি ঘৰখনক সকাহ দিবৰ বাবে তেখেতে এটি ফোনৰ টাৱাৰ আৰু কেৰাচিনৰ হুকাৰৰ ডিলাৰচীপ আদিও যোগাৰ কৰি লৈছিল। বাণিজ্যশাখাৰ এজন স্নাতক ডিগ্ৰীধাৰী হৈও আজিৰ পৰা ১৬ বছৰৰ আগতেই সকলো মোহ এৰি নিকেতনৰ সেৱাৰ দৰে ঐশ্বৰিক কাম-কাজত জড়িত হৈ পৰাৰ বাবে ভগৱানে তেওঁক পুণ্যধামত স্থান ইতিমধ্যে দিছেই। তেখেতৰ শূন্যতাক যাতে ভগৱানৰেই বিধান বুলি মানি লৈ বৌ (অমৃতপ্ৰভা) আৰু জী (নিশিতা) য়ে পুনৰ নতুন জীৱন সাহস আৰু তেখেতৰ সৎকৰ্মৰ প্ৰেৰণাৰে আগবাঢ়িব পাৰে তাৰ বাবে বিদেহী আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰাৰ লগতে শোকসন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ আন্তৰিক সমবেদনা জনালো। ♦

ওঁ শান্তিঃ শান্তিঃ শান্তিঃ

ক'ত গ'ল

ধৰ্ম গগৈ

আচাৰ্য

ক'ত গ'ল

যাঁও বুলিয়ে গুচি গ'লা

কি দোষৰ শান্তি দিলা

মৌনতা ...

হৰ্ষাৎ ...

হেৰাই গ'ল নেকি

এটি শব্দ ... 'বাপুতি'

প্ৰবুদ্ধ মনেও

বুজনি নেমানে চোন।

চিৰ নিৰৱতাৰ শেতলীত শুই

প্ৰকাশ কৰিব খুজিছা

অশ্ৰু ? কেৱল ... অশ্ৰু ??

মাথো তাতেই

স্মৃতি .... কোঁৱৰ দা ...। ♦

এতিয়া চকুপানী আৰু নীৰৱতাই মোৰ ভাষা

অমৃত প্ৰভা চুতীয়া কোঁৱৰ

পত্নী

জীৱনৰ যুগ্ম যাত্ৰাত আপোনাৰ লগত ছাঁটোৰ দৰে লাগি থাকিও বিছিন্ন হৈ গ'লো। চিৰদিনৰ বাবে অকলশৰীয়া কৰি আপুনি গুচি গ'ল। এই শূন্যতা পূৰাব পৰাকৈ কোনোটো নাই এই পৃথিৱীত! এতিয়া চকুপানী আৰু নীৰৱতাই মোৰ ভাষা। শব্দৰে মোৰ অনুভূতি প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰি...

অজানিতে আপোনাৰ ওচৰত কৰা ভুলৰ ক্ষমা কৰিব। আপুনি য'তেই আছে তাতেই চিৰশান্তিৰে থাকক এইয়াই আপোনাৰ অভাগিনী পত্নীৰ কামনা। ♦

পূজনীয় দেউতালৈ .....

নিশিতা কোঁৱৰ

জী

যোৱা ১ নৱেম্বৰত তুমি ঘৰৰ পৰা চিকিৎসাৰ বাবে লখিমপুৰলৈ যি ওলাই গ'লা, তাৰ পৰা উচ্চ চিকিৎসাৰ বাবে গুৱাহাটীলৈ গৈ পুনৰ সুস্থ শৰীৰে ঘূৰি আহিব নোৱাৰিলা।

মই এতিয়া কাৰ লগত থাকিম দেউতা আৰু কাৰ লগত স্কুললৈ যাম! আমাক অকলশৰীয়া কৰি এৰি থৈ চিৰনিদ্ৰাত শয়ন কৰি চিৰশান্তি লাভ কৰিলা। তুমি য'তে নাথাকা মা আৰু মোক আশীৰ্বাদ দি থাকিবা দেউতা .... । ♦

সোঁৱৰণিৰ মানস পটত প্ৰয়াত দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ(দেউকণ)

লক্ষী কোঁৱৰ

ভাৰত

জীৱনৰ গতিপথত বহুতকে পালোঁ, বহুতকে হেৰুৱালোঁ এতিয়ালৈকে। মোৰ জীৱনযাত্ৰাত সোঁৱৰণিৰ মানসপটত সোণালী পৰশৰ এক সজীৱ স্মৃতিৰ বিষয়ে নকলে আধৰুৱা হৈ ৰ'ব মোৰ অশ্রুকান্ত ধূসৰ জীৱন।

মৰমৰ দেউকণ, তোমালৈ জনালোঁ প্ৰণাম। তোমাৰ বিষয়ে ক'বলৈ, লিখিবলৈ ভাষা মোৰ আছে অথচ হৃদয়ৰ তাড়নাৰ বিচ্ছেদ হ'লে কথা আৰু ভাষা থাকিলেও মৃতপ্ৰায় হওঁ মই নিজে অকলে।

সোঁৱৰণিয়ে কয়, তোমাৰ জন্ম ১ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৯৬৭ চন। স্থান- খামন কোঁৱৰ গাঁও। পিতা- প্ৰয়াত কামিনী কোঁৱৰ, মাতৃ প্ৰয়াত ফুলেশ্বৰী কোঁৱৰ। মোৰ মনত পৰা দিনৰে পৰা এটা কথা সদায়ে স্মৃতি হৈ থাকিব যে আমি অৰ্থাৎ আমাৰ পৰিয়ালটো, বৰদেউতাৰ পৰিয়াল আৰু তোমালোকৰ পৰিয়ালটো এজাকেই নহয় জাক জাক মানুহেৰে পৰিপূৰ্ণ এক বিশাল পৰিয়াল বুলি কলেও বঢ়াই কোৱা নহ'ব।

দেউকণ, তুমি আছিলি তোমালোকৰ ৯ জনীয়া পৰিয়ালটোৰ ষষ্ঠজন ব্যক্তি। পঢ়াশালিৰ দেওনা নোপোৱা সময়ৰে পৰা মোৰ লগত আজন্ম ভাই-বন্ধু হিচাপেই জীৱন অতিবাহিত হ'ল। সময়ে একলা-দুকলাকৈ বঢ়াই নিয়াৰ পিছত স্কুলৰ মুখ দেখিলোঁ। পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ উপৰিও ক্ৰমে ক্ৰমে এটা সময়ত সমাজৰ বিশেষ ব্যক্তি হিচাপে চিনাকি হ'বলৈ আগবাঢ়ি গ'লা আৰু আমিও আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হ'লো।

হেৰা বন্ধু, মোৰ ভাই হ'লেও তুমি সময়ৰ পৰম বন্ধু। জীৱন যুদ্ধত তোমাৰ অনেক সংঘাত; বৰ কষ্টেৰে গঢ় দিলা নিজক। অতীতৰ বাস্তৱ সোঁৱৰণি খিনিক ছবিৰ পৰ্দাত সাঁচি ৰাখিব পৰা হ'লে সঁচা জীৱনৰ এখন নিতোল কাব্য হ'লহেঁতেন। কি কৰিম, তেতিয়া আৰু এতিয়াৰ মাজত বহুত প্ৰভেদ।

ধুমুহাৰ গতিৰে এজাক সৰু-ডাঙৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত ডাঙৰ হৈ প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি ঢকুৱাখনা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পৰা হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ ঢকুৱাখনা বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰীক্ষা সাং কৰাৰ পিছত লখিমপুৰ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰে দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰে।

জীৱিত অৱস্থাত বিভিন্ন ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ আছিল এইজন ব্যক্তিৰ। গাঁৱৰ ৰাজহুৱা সৰাহ-বিয়া, ভাওনা-উৎসৱ, উন্নয়নমূলক অনেক অনুষ্ঠানত অতি নিষ্ঠা আৰু আন্তৰিকতাৰে সহযোগ কৰাৰ উপৰিও সেৱা আগবঢ়াই আহিছিল। নিজৰ একান্ত যোগ্যতাৰ জৰিয়তে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনত প্ৰতিষ্ঠাৰ দুবছৰৰ ভিতৰতে কাৰ্যালয় সহায়ক হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰিছিল যদিও শিশুসকলে তেওঁক আচাৰ্য হিচাপেহে গ্ৰহণ কৰিছিল। কোঁৱৰদেৱ আছিল গাঁৱৰ ভাওনা উৎসৱৰ অভিনেতা, যুক্তিবাদী চিন্তাৰ খোৰাক, সমাজসেৱক, খেলুৱৈ আনকি হৃদয়বান দাতা। এটা সময়ত

পঢ়ি থকা কালত কাগজ-কলমৰ বাবে হাঁহাকাৰ কৰা এটা মানুহে সাধাৰণ জীৱিকাৰ উপায় গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত গাঁৱৰ নামঘৰৰ উন্নয়নৰ নামত ৬৫,০০০/- (পয়ষষ্ঠি হাজাৰ) টকাৰ অনুদান আগবঢ়াবলৈ সক্ষম হ'ল।

অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা এই যে, আমাৰ গাঁৱৰ বাইজে ২০১২ বৰ্ষত গাঁৱত গায়ন-বায়নৰ এটি দল সাজু কৰিবৰ বাবে চিন্তা কৰিলে। এই উপলক্ষে বাইজৰ মত সাপেক্ষে সিদ্ধান্ত লৈ সুদূৰ মাজুলীৰ পৰা গায়ন-বায়ন আনি গাঁৱৰ নামত এটি দল গঠন কৰা হ'ল। ইয়াৰ অন্যতম বায়নৰ দায়িত্ব লৈছিল এইজনেই। মাজুলীকে ধৰি ঢকুৱাখনাৰ বিভিন্ন স্থানত গায়ন-বায়ন বিদ্যাৰে উজ্জীৱিত হৈছিল এইজন ব্যক্তি।

আমি সকলোৱে অনুভৱ কৰোঁ- মৃত্যু চিৰন্তন সত্য। ইয়াৰ শেষ সীমা কোনে দিব! অথচ হীৰুদাৰ ভাষাত থাকি যাব “মৃত্যুওটো এটা শিল্প, জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য।”

হে ভাই, হে বন্ধু, আভাৱনীয় ভাৱে তুমি আমাৰ পৰা গুচি গ'লা। কাম্য নাছিল এয়া মোৰ.. আমাৰ....। তোমাৰ বিদেহী আত্মাই শান্তি লভক! ♦

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

ভাৰতী বৰুৱা

ভনী, কাঠৰবাৰী গাঁও

প্ৰথমতেই প্ৰয়াত কোঁৱৰ দালৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনাইছো। সিদিনা আছিল ইংৰাজী ১৫ নৱেম্বৰ, ২০১৩ (২৮ কাতি, শুক্ৰবাৰ)। তেখেত ঢকুৱাখনা শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনৰ কেৰাণী আছিল বুলিলে ভুল হ'ব, কাৰণ তেখেত এজন প্ৰকৃত মানৱ প্ৰেমী, আনৰ দুখত দুখী আনৰ সুখত সুখী সকলো গুণৰে অধিকাৰী আছিল। তেখেতে গাঁৱৰ প্ৰায় বিলাক অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ উন্নতিৰ হকে আৰু নিকেতনৰ উন্নতিৰ হকে সেৱা আগবঢ়াইছিল। কোঁৱৰ দা আমাৰ একে বংশৰ আছিল যদিও তেখেতে মোক নিজৰ ভনীৰ দৰেই মৰম কৰিছিল। হঠাৎ কোঁৱৰদাৰ মৃত্যুৰ দুখজনক বাতৰি শুনি মূৰত আকাশখন সৰি পৰা যেন অনুভৱ হৈছিল। মই স্থিৰে থাকিব নোৱাৰা হৈ পৰিছিলো। সঁচাকৈ মৃত্যু এক চিৰন্তন সত্য। তথাপিও আপোনজনৰ মৃত্যুৱে বাককৈয়ে মৰ্মাহত কৰে। হেৰাই গ'ল এক সঁচা মৰমৰ সান্নিধ্য। হেৰুৱাই পেলালো সকলোকে আপোন কৰি ল'ব পৰা সেই হৃদয়ৱান ব্যক্তিজনক। তেখেত আমাৰ মাজত নাথাকিলেও তেখেতৰ স্মৃতি আমাৰ মাজত সদায় জীয়াই থাকিব।

তেখেতৰ বিদেহী আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক। ♦

প্ৰয়াত দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ (দেউকণ)

নৱ কোঁৱৰ

খামন কোঁৱৰ গাঁও

মৰমৰ ভাইটি, তুমি সৰুৰে পৰাই পৰিয়ালৰ সকলোৰে মাজত মৰমৰ বান্ধোনত ডাঙৰ-দীঘল হৈছিল। পঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথম মানব পৰা মেট্ৰিকৰ দেওনালৈকে মেধাৱী আছিল। আমাৰ সকলোৰে আশা আছিল তুমি সমাজৰ তথা পৰিয়ালৰ মাজলৈ সুনাম কঢ়িয়াব পাৰিবা। আশা কৰাৰ মাজেদি তুমি এদিন ঢকুৱাখনা কমাৰ্চ কলেজৰ পৰা হায়াৰছেকেণ্ডাৰী পাছ কৰি লখিমপুৰ কমাৰ্চ কলেজত বি.কম. পঢ়িলা। দেউতাৰ উপাৰ্জনৰ পথ নাছিল যদিও মই তোমাৰ পঢ়াৰ দায়িত্ব লৈছিলো। মোৰ সেই ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ৰ যোগেদি তোমাৰ পঢ়াৰ ব্যয় বহন কৰাৰ বিনিময়ত তুমি এদিন উপযুক্তভাৱেই বি. কম. পাছ কৰি ঘৰলৈ আহিলা।

দিন বাগৰি গ'ল এইদৰে। এদিন মোৰ হঠাৎ আলচাৰ বেমাৰ হোৱাত মই কব নোৱাৰাকৈ তুমি আৰু লক্ষীদাদাৰ সহযোগত লখিমপুৰ মেডিকেলত চিকিৎসা কৰিছিল। চিকিৎসাধীন হৈ থকাৰ সময়ত তুমি কৈছিল। - ককাইদেউ, ভাল হ'ব, চিন্তা নকৰিবি। মোৰ চকুলৈ তুমি আশাৰ চাৱনিৰে চাই আছিল, মই যেন সোনকালে আৰোগ্য হ'ম।

সেইদৰে কিছুদিনৰ মূৰত মই আৰোগ্য হ'লো। মই পুনৰ ব্যৱসায়ত নামি পৰিলো। সময় পাৰ হ'ল; এইদৰে এদিন মহান জনাৰ আশীৰ্বাদত জীয়াই থকাৰ পথ হিচাপে ঢকুৱাখনাৰ শংকৰদেৱ শিশুনিকেতনত কাৰ্যালয় সহায়কৰ পদত ভৰ্তি হ'ল। যুগ্মজীৱনৰ পাতনি মেলি সুন্দৰভাৱে চলাই নিলা সুখী পৰিয়ালটিক। তাৰ বাদেও সমাজৰ মাজত সকলোৰে আদৰৰ আৰু পৰিয়ালৰ ককাই-ভাইৰ সুখ-দুখৰ বুজ-বিচাৰ লৈছিল। এদিন অৰ্থাৎ ৭ নৱেম্বৰৰ দিনা তোমাৰ অসুখ হৈছে বুলি বোৱাৰী মুখে গম পালো আৰু তৎকালীনভাৱে লখিমপুৰ মেডিকেলত ভৰ্তি কৰি আৰোগ্য কামনা কৰিছিলো। কিন্তু দিন বাগৰি যোৱাত অসুখৰ আৰোগ্যৰ আশা নেদেখাত পুনৰ দিচপুৰ পলিক্লিনিক নাৰ্ছিং হোমত ভৰ্তি কৰিলো। কিন্তু কিয় জানো সেই দিনটোৱেই তোমাৰ বাবে শেষ দিন আছিল আমি ভাবিবই পৰা নাছিলো। অভিশপ্ত ১৫ নৱেম্বৰ, সেই কাল সন্ধিয়া তুমি আমাৰ সকলোকে কন্দুৱাই গুচি গ'লা। আমি ভাগি পৰিছো। ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিছো তোমাৰ বিদেহী আত্মাই সদৃগতি লাভ কৰক। ♦

শ্ৰদ্ধেয় কোঁৱৰ দাদাৰ স্মৃতিত

যদুমণি বৰুৱা

উপ-প্ৰধানাচাৰ্য

যোৱা ইংৰাজী ১৫ নৱেম্বৰ, ২০১৩ তাৰিখে নিকেতনত থাকোতে চুতীয়া আচাৰ্যই কোঁৱৰদাৰ সম্পৰ্কে ফোনত কাৰোবাৰ লগত কথাপাতি আছিল। কথা শেষ হ'লত কোঁৱৰদাৰ খবৰ কোৱাচোন বুলি সোধাত কোঁৱৰদা নাই বুলি ক'লে। তেতিয়া সকলোৱে কোঁৱৰদাৰ কথা কৈ কান্দিবলৈ ধৰিলে। কথাষাৰ বিশ্বাস কৰিবলৈ টান লাগিল। কোঁৱৰদাৰ ইমান ডাঙৰ বেমাৰ বুলি ভৱা নাছিলো। ঘৰলৈ আহি হোমেনলৈ ফোন কৰি নিশ্চিত হ'লো কোঁৱৰদা নাই বুলি। কোঁৱৰ দাক তিনি বজাত ঘৰলৈ পঠাই দিয়া হ'ল।

প্ৰধান আচাৰ্য, মোৰ গাটো ভাল নহয়। গতিকে মই আজি লখিমপুৰলৈ গৈ ছিট লব লাগিব। প্ৰধান আচাৰ্যই ক'লে- ভালকৈ দেখাই আহিব। যি গ'ল আৰু কোঁৱৰদা উভতি নাছিল।

কোঁৱৰদাই কেতিয়াও এলাহক প্ৰশয় দিয়া নাছিল। তেওঁ আনক খুৱাই ভাল পাইছিল, তেওঁ আনক দি বা দান কৰি ভাল পাইছিল। তেওঁৰ এটা শিল্পীসুলভ মন আছিল। তেওঁ এজন বাদক (যিকোনো বাদ্য বজাই ভাল পাইছিল), এজন পৰোপকাৰী, সৎ, আদৰ্শৱান ব্যক্তি আছিল। কোনো কথা বা কামলৈ তেওঁ ভয় কৰা নাছিল, এজন সিংহপুৰুষ আছিল। তেওঁ নিকেতনলৈ নিষ্ঠা, সততা আৰু ত্যাগৰ মনোভাৱেৰে যি সেৱা আগবঢ়াই গ'ল সেয়া নিকেতনৰ বাবে স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। তেওঁ হোমিও পেথিক চিকিৎসাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, আচাৰ্য-আচাৰ্যা তথা কৰ্মচাৰী সকলক যি চিকিৎসাসেৱা আগবঢ়াই গ'ল সেই কথা কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিব। তেওঁ ব্যৱহাৰ কৰা গাড়ী বা মটৰচাইকেলখন নিকেতনৰ বাবে এখন এম্বুলেঞ্চহে আছিল কিয়নো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে ধৰি আনসকলকো চিকিৎসালয়লৈ নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সততে ব্যৱহাৰ হৈছিল।

কোঁৱৰদাই ধূপৰ দৰে সুগন্ধি বিলাই নিজেই বিলীন হৈ গ'ল। কোঁৱৰ দাৰ আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক। ❖

শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

পূৰ্বজীৱিতা ভৱালী

আচাৰ্য্য, শঃ শিঃ নিকেতন, ঢকুৱাখনা

সদায়ে আনক হাঁহিমুখে জীৱন উদ্‌যাপন কৰিবলৈ প্ৰেৰণা দি অহা আমাৰ সকলোৰে আদৰৰ কোঁৱৰদাৰ বাবেও যে শ্ৰদ্ধাঞ্জলি লিখিবলগীয়া হ'ব, সেয়া সপোনতো ভবা নাছিলো। 'কোঁৱৰ দা আৰু নাই' এই অনুভৱ আমাৰ নিকেতনৰ প্ৰত্যেক সদস্যৰ বাবে এক সহিব নোৱাৰা আঘাত। ভোজন বিলাসী, জীৱন বিলাসী কোঁৱৰদাই সদায় আনক খুৱাই, আনক ফুটিত ৰাখি ভাল পাইছিল, লগতে নিজেও ফুটিত থাকি ভাল পাইছিল। নিকেতনৰ প্ৰত্যেক সদস্যৰ বাবে কোঁৱৰদাই প্ৰতি মুহূৰ্ততে সহায়ৰ হাত মুক্ত কৰি ৰাখিছিল। মোৰ এটা কথা বৰকৈ মনত পৰে ধেমালি কৰি ভাল পোৱা কোঁৱৰদাই কেতিয়াবা কিবা নতুন বস্তু পিন্ধি অহাৰ দিনা, আমি 'বাঃ কোঁৱৰদা নতুন নেকি' বুলি নোসোধালৈকে তেওঁ বাৰে বাৰে আমাৰ আগেদি অহা-যোৱা কৰি থাকে নাইবা ধূলি পৰিল বুলি পেণ্টটো কোবাই থাকে। সাধাৰণ মোজা এজোৰ কিনিলেও তেওঁ আমাক পাৰ্টি খুৱাইছিল। আজৰি পালেই বা অফুৰাছ থাকিলেই আমি তেওঁৰ কেবিনলৈ গৈছিলো আৰু তেওঁ তেওঁৰ সেই হিন্দী, বেংগলী, ইংৰাজী, ভোজপুৰী সানমিহলি বিশেষ ভাষাটোৰে আমাৰ লগত কথা পাতি আমাক আমোদ দিছিল। বিশেষকৈ মাহৰ ২৮ তাৰিখ মানব পৰাই 'কোঁৱৰদা ১ তাৰিখে পামনে' বুলি দৰমহাৰ কথা সুধি আমনি কৰো বুলিয়ে কৰিছিলো। মোক সদায় 'পেণ্ডুকণা ছোৱালী বেছি কথা নকৰি' বুলি ধমকি (ধেমালি) দিয়া কোঁৱৰদাই সাধাৰণ জ্বৰ দেখুৱাবলৈ গৈ পুনৰ ঘূৰি নাহিব বুলি জনা হ'লে এবাৰ প্ৰাণভৰি তেওঁক চাই ললোহেঁতেন, অন্তৰখুলি কথা পাতি ললোহেঁতেন। তেওঁৰ ইমান গম্ভীৰ অসুখ বুলি মই ভবাই নাছিলো, ভাবিছিলো দুৰ্বল বাবে লখিমপুৰতে চেলাইন দিছে। সেইবাবে সিদিনা বিশেষকামত লখিমপুৰলৈ গৈছিলো যদিও খৰধৰ হোৱাত তেওঁক দেখা নকৰাকৈ গুচি আহিলো। কাৰণ মই ভাবিছিলো সাধাৰণ অসুখ, দেখুৱাই মেলি সোণকালেই ঘূৰি আহিব। মোৰ এই ভুলে মোক আজীৱন যন্ত্ৰণা দিব। কোঁৱৰদা মোক মাফ কৰি দিব। কোঁৱৰদা আপুনি নাইবুলি ভাবিবই নোৱাৰো দেখোন! ভাবিলেই এজাক ধুমুহাই আমাক তচনচ কৰি পেলায়।

কোঁৱৰদা এক অনন্য অনুভৱ, যাক অনুভৱহে কৰিব পাৰি, হৃদয়ংগমহে কৰিব পাৰি, কিন্তু লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। কোঁৱৰদা আপুনি এডাল সুগন্ধি ধূপৰ দৰে, কেৱল আনৰ বাবেই কৰিলে, নিজৰ কথা এবাৰো নাভাবিলে। আপুনি য'তই আছে শান্তিত থাকক। ♦

সেই মৃত্যু অপৰাজেয়

বৰ্ণালী দেৱী

আচাৰ্য্য

“মৃত্যুওটো এটা শিল্প
জীৱনৰ কঠিন শিলত কটা
নিৰ্লোভ ভাস্কৰ্য্য।”

মৃত্যু যদি এটা শিল্প হয়, তেন্তে মৃত্যুয়ে আমাক কন্দুৱাই কিয়? আপোনজনৰ বিয়োগে দিয়া যন্ত্ৰণা কিয় অসহনীয় হয়। কবিৰ বাবে শিল্প বা ভাস্কৰ্য্য হোৱা মৃত্যু আমাৰ বাবে হৈ পৰে এক বুজাব নোৱাৰা শূন্যতা। আৰু সেই শূন্যতা আমাক দি গ'ল কোঁৱৰদাই। শূন্য হ'ল তেওঁৰ সেই চকীখন। এতিয়া কোনেনো পূৰাব পাৰিব সেই শূন্যতা।

বৰ বেছিদিন কোঁৱৰদাক লগ পোৱাৰ সৌভাগ্য মোৰ হোৱা নাছিল। এবছৰ সম্পূৰ্ণ হ'বলৈয়ো ডেৰমাহ বাকী থাকিল। কিন্তু কোঁৱৰদাৰ ব্যক্তিত্ব আৰু সৰল মানসিকতাই আমাকো আপোন কৰিবলৈ এয়াই হয়তো যথেষ্ট সময় আছিল।

মোৰ বাৰে বাৰে মনত পৰে অতি আকৰ্ষণীয়কৈ কোৱা কোঁৱৰদাৰ কথন শৈলীলৈ, মাজে মাজে তাতে নামনি অসমৰ কথিত ভাষাতে কথা কৈ আমাক বৰ আমোদ দিছিল। আকৌ মোৰ মনত পৰে 'সংকুল সমাবোহ'ৰ বাবে যেতিয়া ছাত্ৰীসকলৰ বৰ্গ গীতৰ অনুশীলন কৰাই আছিলো তেতিয়া তবলা বজাবলৈ লৰালৰিকৈ অহা দৃশ্যটো।

কেতিয়াবা কোঁৱৰ দালৈ ময়ো হাতখন আগবঢ়াই দিছিলো 'ইলাচী' এটা বিচাৰি। অনবৰত এটা ইলাচী তেওঁ চোৱাই থকাটো মন কৰিছিলো।

তেওঁৰ কাৰ্যালয়লৈ যেতিয়া কিবা কামত গৈছিলো তেতিয়া এটা কথা লক্ষ্য কৰিছিলো আচাৰ্য্য সকলক বেছি সময় ঠিয় কৰাই থ'বলৈ তেওঁ বেয়া পাইছিল। সেইবাবেই সকলো কাম সোণকালে কৰি আজৰি কৰি দিছিল।

কোঁৱৰদা এনে এক ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী আছিল যাৰ বাবেই সৰুৰ পৰা ডাঙৰলৈ সকলোৰে মন চুই যাবলৈ সক্ষম হৈছিল।

কোঁৱৰদাৰ উদাৰ মানসিকতা, সকলোকে আপোন কৰিব পৰা গুণ আৰু অদম্য কৰ্মস্পৃহাৰ বাবেই সদায় তেওঁ মানুহৰ মাজত জীয়াই থাকিব।

ইমান কম সময়লৈ তেওঁ পৃথিৱীলৈ আহিছিল যে তেওঁৰ মৰমৰ জীয়ৰী আলাসৰ লাডু 'নিশিতা' এতিয়া কাৰ লগত স্কুললৈ অহা-যোৱা কৰিব ভাবিবলৈ সময় নহ'ল। বৌক নিজৰ কৰ্মপথত আগবাঢ়ি যাবলৈ ভগৱানে সহায় কৰক।

শেষত কোঁৱৰদাৰ এটা কথাই মোক বৰকৈ আমনি দিছে। মোৰ উপাধি ধৰি দেৱী বুলি অতি আন্তৰিকতাৰে দিয়া মাতযাৰে।

কোঁৱৰদা আজি আপুনি নিমাতে-নিতালে য'তেই নাথাকক সুখ আৰু শান্তিৰে থাকক। আমাৰ মাজত সদায় আপুনি এনেদৰেই সজীৱ হৈ থাকক। এয়াই ভগৱানৰ ওপৰত আমাৰ প্ৰাৰ্থনা। ♦

মৃত্যুঞ্জয়ী কোঁৱৰদা

বৰ্ণালী দত্ত

আচাৰ্য্য

“অহাৰ দৰে উভতি আতৰি গ'লা
বাটে বাটে ফুল সিঁচি থৈ
ব'দৰ তাপত মৰহি শুকালেও
তোমাৰ কথাকে আছে কৈ ”

সঁচাকৈ মৃত্যু চিৰ সত্য; তথাপি কোনোৰাজনৰ মৃত্যুৱে স্মৃতিৰ মণিকোঠাত বাককৈয়ে সাঁচ বহুৱাই যায়; ঠিক আপোনাৰ দৰে। ইহলোকলৈ আহিলে কিছুদিন থকাৰ পাছত সকলোৱে এদিন যাবই লাগিব। ই জ্ঞাত যদিও অতি বেদনাদায়ক। সেই সিদিনা কাটি লৈ গ'ল অতিকৈ মৰমৰ, পূজনীয় কোঁৱৰদাক। অসময়ৰ ধুমুহাজাকৰ বাবে আমি কোনো সাজু নাছিলো। মৃত্যুৰ পাঁচ দিন আগলৈকে মাথো গম পাইছিলো তেওঁৰ জ্বৰ, লখিমপুৰলৈ নিছে, তাৰ পাছতে নিজৰ কানকে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰা সেইকেইটা শব্দ - কোঁৱৰদা আৰু নাই। কথাষাৰ শুনাৰ লগে লগে মোৰ কানেদি যেন এপাট অগ্নি বানহে সোমাই গ'ল। কি কৰো কি নকৰো উপায়হীন হৈ চক্‌পৰা কপৌৰ দৰে আচাৰ্য-আচাৰ্য্যৰ কমনকমৰ এচুকত বহি পৰিলো। সেইদিনা মোৰ কণমানি গুণগুণৰ কথাও বহুসময় ধৰি পাহৰি গৈছিলো। তেওঁ আমাৰ বাবে নিকেতনৰ মাথো কৰ্মীয়েই নহয় অভিভাৱকস্বৰূপ, কেতিয়াবা তেওঁক প্ৰকাশ কৰিলে অভিভাৱকৰ দৰে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াইছিল। আমাৰ সকলোৰে হৃদয় উকা কৰি মাজবাটতে হেৰাই গ'ল সুখৰ লগৰী নহ'লেও দুখৰ লগৰী, পোহৰ বিলাব বিচৰা নিকেতনৰ মুখচ স্বৰূপ কোঁৱৰদা।

ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো, আপোনাৰ বিদেহী আত্মা যতেই আছে তাতেই চিৰশান্তি লাভ কৰক। ওঁম শান্তি। ♦

শ্ৰদ্ধাৰ কোঁৱৰদা (পেহা)ৰ স্মৃতিত একলম

প্ৰিয়ংকা লামু বৰুৱা

আচাৰ্য্য

“জীৱনটো সপোনৰ খেলানে দিঠকৰ গতি? কোনে দিব ইয়াৰ সমাধান? পোৱা-নোপোৱাৰ হিচাপ কৰি মনৰ সুখ বিচাৰি থাকোতেই চিৰ সত্যই আকোঁৱালি লয়।”

কোঁৱৰদাক মই পেহা বুলি ক'ব লাগে। কাৰণ কোঁৱৰদাৰ পৰিয়ালৰ ককায়েক এজনে মোৰ পেহী এগৰাকীক বিয়া কৰাইছে। যিদিনাৰ পৰা মই নিকেতনত যোগদান কৰিছিলো সকলোৰে মুখত ‘কোঁৱৰ দা’ বুলি শুনি মোৰ মনত ভাব হৈছিল ‘কোঁৱৰ দা’ শব্দটো পেহা শব্দতকৈ বেছি মৰমৰ যেন লাগে। বেলেগৰ আগত তেওঁৰ কথা ক'লে ‘কোঁৱৰদা’ বুলি কওঁ, কিন্তু তেওঁক মাতিলে পেহা বুলি কওঁ। কেনেকৈনো পেহাক ‘দা’ বুলি মাতিব পাৰি। কোঁৱৰ দা, আপুনি সঁচাকৈ আমাৰ মাজৰ পৰা অচিন দেশলৈ গুচি গ'ল। আমাৰ সকলোৰে শ্ৰদ্ধাৰ কোঁৱৰ দা গুচি গ'লগৈ আমাক নিঠৰুৱা কৰি থৈ।

সেইদিনা স্কুলত আপোনাৰ মুখে শুনিছিলো আপোনাৰ জ্বৰ হৈছে বুলি। তাৰ পাছত ভাল নোহোৱাত আপুনি লখিমপুৰলৈ চিকিৎসাৰ বাবে গৈছিল। আপোনাৰ খবৰ সদায় লৈ থকা হয়। প্ৰথমে শুনিছিলো ‘টাইফয়ড’ হৈছে বুলি। তাৰ পাছত যেতিয়া ‘ডেংগু’ হৈছে বুলি শুনিছিলো তেতিয়া মনত এক দুখে আৱৰি ধৰিছিল।

আপুনি যেতিয়া উন্নত চিকিৎসাৰ বাবে গুৱাহাটীলৈ গৈছিল, ভাবিছিলো আপোনাৰ নিশ্চয় ভাল হ'ব! কিন্তু দুদিনমানৰ পিছত অৰ্থাৎ শুক্ৰবাৰৰ দিনা স্কুলত জিৰণি পিৰিয়ডৰ পাছত খবৰ পাইছিলো আজি কোঁৱৰদাক আই চি ইউ ৰুমৰ পৰা উলিয়াই দিব। সকলোৰে মাজত কন্দা-কটা আৰম্ভ হ'ল। পাছৰ ক্লাছকেইটা কাৰো কৰা নহ'ল। তাৰ মানে কোঁৱৰ দা আৰু আমাৰ মাজত নাই। যিমানে দুখে আৱৰি ধৰিছিল সিমানে আপোনাৰ মৰমীয়াল মুখখনি চকুৰ আগত ভাঁহি উঠিছিল।

আপুনি সঁচাকৈ বহল অন্তৰৰ মানুহ আছিল। আপোনাৰ অন্তৰখন ফুলৰ দৰে কোমল আছিল। কোনোবাই আপোনাক বেয়াকৈ ক'লেও আপুনি নিৰৱে সহ্য কৰি গৈছিল। আপুনি মানুহক সদায় ভাল পাইছিল। কাৰোবাৰ কিবা সমস্যা হ'লে আপুনি সমিধানৰ পথ দেখুৱাইছিল। নোৱাৰো বুলি কোৱা শব্দটো কোনোদিন আপোনাৰ মুখত শুনা নাছিলো। সেইদিনা অনুভৱ হৈছিল যেন ভাল মানুহৰ বাবে পৃথিৱীত বেছি দিনৰ স্থান নাই! স্কুললৈ সোমোৱাৰ পাছত সদায় আপোনাৰ ৰুমলৈ চোৱাৰ এটা অভ্যাস আছিল, কিন্তু এতিয়া .... আৰু চাব পৰা নাই!

আপোনাৰ কথা লিখি লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি, ওলাইয়ে থাকে। আপুনি মহান। শেষত আপোনাৰ বিদেহী আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰিছো। ওঁম শান্তি। শান্তি।।

কোঁৱৰ দাৰ স্মৃতি বুটলি

সুভাষ সূত

আচাৰ্য

“আহিছে মানুহ গৈছে মানুহ, মানুহ মায়াপী জীৱ।” সঁচা কথা - সেই যে সন্মুখৰ কোঠাটো আজি সজীৱতাৰ মাজত নিজীৱ। বিশাল হৃদয়ৰ আবৃত্তি হ'ল ছন্দ পতন। বাৰুকৈয়ে দ্বিধাগ্ৰস্ত নিকেতন পৰিয়াল, যাৰ শূন্যতা কেতিয়াও পূৰাব নোৱাৰে কোনো ক্ষতি পূৰণেৰে। মাথোঁ এটা শব্দ “কোঁৱৰ দা”। বাপুতি হেৰাই গ'ল সঁচাকৈ। আমি হৈ পৰিলো বান্ধক্যৰ বলি। আমাৰ সেউজীয়া আশাবোৰ হালধীয়া হৈ তললৈ ওলমি পৰিছে। ঘাটমাউৰা পুত্ৰৰ হ'ল সৃষ্টি। স্মৃতিৰ কুঁৱলি ফালি তেওঁ মাজে মাজে সৰু কোঠাটোৰ চকীখনত বহে। বজত, বমেন, বাপুতি বুলি মাতে। ধূলি হৈছে পানী দে; এনিচা, সুভাষ ব'লা গাড়ীত বহা। স্বপ্নই লগ এবাৰ দৰে তেওঁ আমাক এৰিলে। আমি কিন্তু তেওঁক এৰিব নোৱাৰো। আমাৰ শৰীৰৰ প্ৰতিটো বন্ধতেই তেওঁ বিৰাজমান। পৰোপকাৰীৰ কেতিয়াও মৃত্যু হ'ব নোৱাৰে। তেওঁৰ আত্মা কেৱল পৰমাত্মাত বিলীন হ'ল। ‘কোঁৱৰ দা’ আকৌ আহিবা ঘূৰি বাপুতিৰ ৰূপত উকা সেই সৰু কোঠাটো পুনৰ সেউজীয়া কৰি। ♦

মোৰ হেপাঁহৰ দৌ লৈ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

ধনৰঞ্জন হাজৰিকা

আচাৰ্য

সিদিনা আছিল ১৫ নৱেম্বৰ। বিদ্যালয়ত উপস্থিত হৈ দেখো সকলো আচাৰ্য-আচাৰ্যাৰ চকু জলজলীয়া হৈ আছে। মোৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল। আচাৰ্যসকলে কান্দি থকা দেখি নিশিতাও উচুপি উঠিল। তাইক মই কলো দেউতাৰ একো হোৱা নাই আজি বিলিভ দিব, কাইলৈ পাবহি। তুমি নাকান্দিবা ভাল হ'ব, এই বুলি কৈ মই ঘৰত থৈ আহিলোঁগৈ। কোঁৱৰদা আমাৰ এজন অভিভাৱক আছিল। আমাৰ বিপদ হ'লে তেওঁ কৈছিল এই কোঁৱৰ জীয়াই থকালৈকে তোমালোকে চিন্তা নকৰিবা। সঁচাই কোঁৱৰদাৰ নাছিল কি?

তেওঁ মোক ‘দৌ’ বুলি মাতিছিল আৰু বৰ মৰম কৰিছিল। ময়ো তেওঁক ‘দৌ’ বুলিয়েই মাতিছিলো। সংগীতত তেখেতৰ বৰ ৰাপ আছিল। সেয়েহে মই গীত গালে তেওঁ জুনুকা বজাইছিল। কোঁৱৰদা, যদি অজানিতে কেতিয়াবা দোষ লগাইছিলো সকলো ক্ষমা কৰি দিব। আপুনি য'তেই আছে আপোনাৰ আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক। ♦

স্মৃতিৰ মণিকোঠাত কোঁৱৰদা

পুতলী দত্ত

আচাৰ্য্য

গীতাত আছে - মৃত্যু চিৰন্তন সত্য। দেহ নশ্বৰ আৰু আত্মা অবিদ্বন্দ্ব। দেহৰ বিনাশ ঘটিব পাৰে কিন্তু আত্মাৰ মৰণ নাই। ই অদাহ্য আৰু অচ্ছেদ্য। মানুহে যেনেকৈ জৰাজীৰ্ণ বস্ত্ৰ ত্যাগ কৰি নতুন বস্ত্ৰ পৰিধান কৰে, আত্মায়ে সেইদৰে জৰাগ্ৰস্ত দেহ ত্যাগ কৰি নতুন দেহত আশ্ৰয় লয়।

সঁচাই সেইটোৱেই হ'ল চকুৰাখনাৰ শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনৰ মুখ্য কাৰ্যালয় সহায়ক তথা সমাজৰ অগ্ৰণী ব্যক্তি দীৰ্ঘদেহী, সদা হাস্যমুখৰ খুছটীয়া কথাৰে সকলোকে হুছাই থকা দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ অৰ্থাৎ আমাৰ মৰমৰ 'কোঁৱৰ দা' ই সকলোকে কন্দুৱাই শান্তিৰ ধামলৈ গুচি গ'ল শয়ন কৰিবলৈ।

“কোন কাৰ মৰমৰ কোন কাৰ চেনেহৰ

চকুৰ চিনাকি মাথো দুদিনৰ

অসীমৰ ৰূপ তৃষ্ণা সসীমত মিলি যাব

চিগি গ'লে জৰি মৰমৰ।”

১৯৯৮ চনৰে পৰা কোঁৱৰদাই নিকেতনৰ সেৱা আগবঢ়াইছিল। নিকেতনত তেওঁক মই ২০০৬ চনৰ পৰাই ব্যক্তিগতভাৱে লগ পাইছিলো যদিও ২০১২ চনৰ জুন মাহৰ পৰাহে ঘনিষ্ঠতা বাঢ়িছিল। তেওঁক লগ পোৱাৰ সুদীৰ্ঘ সময়বোৰে মোৰ মনত দৰ্শকৈ সঁচ বহুৱাই গ'ল। “স্মৃতি হেনো দুখৰ অতীত, সুখৰিয়াই গুচি যায় এক সুৰম্য উপত্যাকা।”

কোঁৱৰদাই আমাক সদায় পৰামৰ্শ দিছিল, ভুলবোৰ আঙুলিয়াই দেখুৱাইছিল আৰু আমাৰ প্ৰত্যেককে সহয়ো কৰিছিল। নব্ৰতা, সৰলতা আদি গুণেৰে পৰিপূৰ্ণ হাঁহিমুখীয়া মুখখন কোনোদিনেই পাহৰিব নোৱাৰিম।

শেষত কোঁৱৰ দাৰ আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰি অশ্ৰুসিক্ত নয়নেৰে আৰু বেদনাসিক্ত হৃদয়েৰে বিদেহী আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি যাঁচিলো। ♦

শ্রদ্ধাৰ কৰ্মনিষ্ঠ কাৰ্যালয় প্ৰমুখৰ স্মৃতিত

দুলুমণি বৰুৱা

আচাৰ্য্য

সৰ্বপ্ৰথমতে আপোনালৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আপোনাৰ তথা পৰিয়ালৰ সকলোবোৰ দিশ সামৰি প্ৰকাশ কৰিবলৈ মই অপাৰগ। কিয়নো মৃত্যু চিৰসত্য কিন্তু চিৰশাস্ত্ৰত বুলি জানিলেও আপোনজনৰ আকস্মিক বিয়োগত মনত যি বেদনা আৰু হাহাঁকাৰৰ সৃষ্টি হয় তাক সহজে স্বীকাৰ কৰি ল'বলৈ অত্যধিক কঠিন। আপুনি ঢকুৱাখনাৰ শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনত ১৯৯৮ চনৰ পৰা কাৰ্যালয়ৰ প্ৰমুখ হিচাপে যেনেধৰণৰ সেৱা প্ৰদৰ্শন কৰি আছিল সেই সেৱাকাৰ্য্য সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক-অভিভাৱিকা, আচাৰ্য-আচাৰ্য্যা আৰু কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোৰে মানসপটত সজীৱ হৈ আছে। কাৰণ আপোনাৰ কৰ্মস্পৃহা, সাহসিকতা, ধৈৰ্য আৰু অতিথি পৰায়নতাত সকলো হতভম্ব হৈ পৰিছিল। বিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰি নিজৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য সুন্দৰকৈ পালন কৰি সকলোৰে প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ হৈ পৰিছিল। গীতাত ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণই সঞ্জয়ক অৱগত কৰা এফাঁকি শ্লোক প্ৰকাশ কৰিছোঁ-

“ন জায়তে ম্ৰিয়তে বা কদাচিন্

নায়ং ভূত্বা ভৱিতা বা ন ভূয়ঃ।

অজো নিত্যঃ শাস্বতোৎয়ং পুৰানো

ন হন্যতে হন্যমানে শৰীৰে।।”

অৰ্থাৎ, এই আত্মাই কেতিয়াও কোনোকালতে জন্ম লোৱা নাই, অথবা কেতিয়াও নমৰে আৰু এই আত্মাই এবাৰ উৎপন্ন হৈ অস্তিত্বৱান যে নহ'ব সেয়াও নহয়। কাৰণ এই আত্মা অজন্মা, নিত্য, সনাতন আৰু পুৰাতন। শৰীৰ বিনাশ হ'লেও ইয়াৰ মৃত্যু নহয়। কিয়নো মানৱ জীৱন ক্ষণভঙ্গুৰ। ই অনিশ্চয়তাৰ সূচীভেদ্য কুঁৱলীৰে ভৰা, ধূসৰ তমসাই আগুৰা বাট।

ভগৱানৰ অপৰূপ সৃষ্টি এই মায়াময় তথা ধুনীয়া বৈচিত্ৰময় চানেকীৰে ভৰা পৃথিৱীত মানুহৰ সৃষ্টি হৈয়েই আছে কিন্তু সেইজন ব্যক্তিবহে জীৱন সাৰ্থক যিজনে আনৰ মঙ্গলার্থে নিষ্ঠাৰে সৎকৰ্ম কৰি গৈছে। তেনেদৰে বিদ্যালয়ৰ কৰ্মৰত কালতে ইহলীলা সম্বৰণ কৰা প্ৰথমজন কাৰ্যালয় প্ৰমুখ শ্রদ্ধাৰ কোঁৱৰদাও সকলোৰে স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব।

শেষত আপোনাৰ আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক তাৰ কামনাৰে পৰমেশ্বৰৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাই শোকসন্তপ্ত পৰিয়ালবৰ্গলৈ সমবেদনা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ওঁম শান্তি। ওঁম শান্তি ।। ♦

পৰোপকাৰী সদ্যপ্ৰয়াত দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ ককাইটি

কপেন চুতীয়া

আচাৰ্য

পূৰ্ণমদঃ পূৰ্ণমিদং পূৰ্ণমুদচ্যতে।

পূৰ্ণস্য পূৰ্ণমাদায় পূৰ্ণমেৱাশিয়াতে।।

মই দুৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ দেৱক ২০০০ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ শেষৰ ফালে কোনো এদিন সন্ধিয়া হঠাৎ লগ পাইওঁ। তেতিয়াই মোৰ প্ৰথম চিনাকী হয় এই মহান পৰোপকাৰী ব্যক্তিজনৰ সৈতে। এইকাৰণেই পৰোপকাৰী বুলি ক'ব খুজিছো যে তেখেতে আনক উপকাৰ কৰি ভালপোৱা মানুহৰ ভিতৰত অন্যতম এজন। তেখেতেই মোক নিকেতনত পাঠদান কৰিবলৈ সুবিধা কৰি দিছিল যাৰ বাবে আজি নিজকে আচাৰ্য বুলি চিনাকী দিবলৈ সুবিধা পাইছো। কোঁৱৰদা বৈকুণ্ঠগামী হ'ল। চিৰসত্য। তথাপি আমি ইয়াক সহজে মানি ল'ব পৰা নাই।

কোঁৱৰদা নিষ্ঠাৱান আৰু উদাৰ ব্যক্তি আছিল। তেখেতে সকলোকে বিশ্বাসত ল'ব পাৰিছিল। তেখেতৰ প্ৰথমে এখন মটৰ চাইকেল আছিল। সেইখন তেখেতৰ নামতহে আছিল, কিন্তু কাম হৈছিল নিকেতনৰহে। যদি কোনোবা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বেমাৰ আজাৰ হয় সেই মটৰ চাইকেলখনেৰে চিকিৎসালয়লৈ নিব লগা হয়। আচাৰ্যৰ কিবা কাম থাকিলে সেই মটৰ চাইকেলখনৰ জৰিয়তে প্ৰায় হৈছিল। মুঠতে সকলো কাম মটৰচাইকেলখনৰ দ্বাৰাহে সমাধান হয়। পাছত কোঁৱৰ দাই এখন গাড়ী ল'লে। মটৰচাইকেলৰ কামখনি এতিয়া গাড়ীখনৰ জৰিয়তে হয়। সেই কথা সকলোৰে বিদিত।

কোঁৱৰ দাক মই ১৩ বছৰ ধৰি লগ পাইওঁ। এই সুদীৰ্ঘ সময়ছোৱাত তেখেতৰ কোনো অসুখৰ কথা গম পোৱা নাছিলো। শেষত অসুখৰ কথা গম পালো আৰু সেই অসুখতে তেখেত বৈকুণ্ঠগামী হ'ল।

আমাৰ নিকেতনৰ মাননী তেনেই নগন্য যদিও কোনো দিন কোনো আচাৰ্যক অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'বলৈ তেখেতে দিয়া নাছিল। কোনো আচাৰ্য কিবা অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'লে তেখেতে যিকোনো প্ৰকাৰে সহায় কৰি ভাল পাইছিল। কাকো মনত আঘাত পোৱাকৈ কথা কোৱা নাছিল। তেখেতে মোক মৰমতে বাপুতি বুলি মাতিছিল। ময়ো ককাইটি বুলি সম্বোধন কৰিছিলো। সেয়েহে তেখেতৰ মৃত্যুৱে আমাক বাককৈ মৰ্মাহত কৰিছে। তেখেতৰ বিয়োগত আমাৰ নিকেতনৰ এখন হাত ছিগিযোৱা যেন অনুভৱ হৈছে।

শেষত আমি শ্ৰীহৰিৰ শ্ৰীচৰণত প্ৰণিপাত জনাইছো যাতে তেখেতৰ বৈকুণ্ঠগামী আত্মাই সদৃগতি লাভ কৰে। ❖

স্মৃতিৰ মণিকোঠাত শ্ৰদ্ধাৰ কোঁৱৰদা

জাহ্নৱী চুতীয়া

আচাৰ্য্য

“কোন কাৰ মৰমৰ কোন কাৰ চেনেহৰ
চকুৰ চিনাকী মাথো দুদিনৰ
অসীমৰ ৰূপৰেখা সসীমত মিলি যাব
চিগি গ'লে জৰী মৰমৰ।”

সঁচাকৈ ! সঁচাকৈ কোনো কাৰো আপোন হ'ব নোৱাৰে ! মাথো দুদিনৰ চিনাকী।
সময়ৰ নিষ্ঠুৰ আহ্বানত এই ধৰা এৰি যাব লাগিব।
সঁচাকৈ আমি নভৱা এটা ঘটনা ঘটি গ'ল। যাক অন্তৰে কেনোপধ্যে গ্ৰহণ
কৰিব পৰা নাই। সৌ সিদিনালৈকে আমাৰ লগত আনন্দেৰে কথা পতা মানুহজন হঠাৎ
নোহোৱা হৈ গ'ল চিৰকালৰ বাবে।

মই খুব কম সময়হে কোঁৱৰদাক লগ পাইছিলো। সেই দিনা আছিল ২০১২
চনৰ আগষ্ট মাহৰ ১৭ তাৰিখ। মই যেতিয়া নিকেতনত চাকৰিৰ বাবে সাক্ষাৎকাৰ
দিছিলো। তেতিয়া খুব গুৰু-গম্ভীৰ খোজেৰে কোঠালৈ সোমাই আহি আমাৰ সকলোকে
এবাৰ নিৰীক্ষণ কৰিছিল। আমি প্ৰায় ১৬ গৰাকী প্ৰাৰ্থী আছিলো। সেইসময়ত মোৰ
ধাৰণা হৈছিল তেখেতে যেন মোক খুব সূক্ষ্মভাৱে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল। মইয়ো তেওঁক
নিৰীক্ষণ কৰিছিলো। এজন যথেষ্ট ওখ, কাঢ়া ইস্তি কৰা ক'লা পেণ্ট আৰু বগা চাৰ্ট
পৰিহিত এজন ব্যক্তিত্বসম্পন্ন পুৰুষ। লগত আছিল এক মধুৰ সুগন্ধিৰ আবেশ।

লাহে লাহে কোঁৱৰ দাৰ লগত সুদৃঢ় হৈ আহিল আত্মীয়তাৰ এনাজৰীডাল।
মই হৈ পৰিলো কোঁৱৰদাৰ বাবে মৰমৰ ভনীয়েক। সময় পালে তেওঁৰ কোঠালৈ যাওঁ
আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ কথা পাতো। কোঁৱৰদাৰ এটা কথাই মোক আজীৱন আমনি কৰি
থাকিব। তেওঁ কৈছিল - “জাহ্নৱী, মোক কম্পিউটাৰটো আৰু অলপ শিকাই দিবা।”
মই তেখেতৰ আশা পূৰণ কৰিব নোৱাৰিলো।

২০১৩ চনৰ অক্টোবৰ মাহৰ ২৯ তাৰিখ। কোঁৱৰদাক দেখা অন্তিম দিন।
নিয়তিৰ যে কি নিষ্ঠুৰ পৰিহাস... হাঁহি হাঁহি থকা আমাৰ অতি মৰমৰ কোঁৱৰদাক
আমাৰ মাজৰ পৰা আজুৰি লৈ গ'ল।

মানুহক উদাৰ দৃষ্টিৰে চোৱা সাহসী, ধৈৰ্যশীল মানুহজন অকালতে অনন্ত
ধামলৈ গতি কৰাত মোৰ হিয়াৰ এটা অংশ খালি খালি অনুভৱ হৈছে। আজি এই
পবিত্ৰ ক্ষণত কি উপহাৰ দিম! দিছোঁ মোৰ অশ্ৰু-অঞ্জলিৰে একাঁজলী আশীৰ্বাদ।
তেখেতৰ আত্মাই যেন সদৃগতি লাভ কৰক। মৃত্যু হৈওঁ মৃত্যুজয়ী হৈ অমৰত্বৰ পুষ্পমালা
পিন্ধক। ওঁম শান্তি! ৩

কোঁৱৰদাৰ অকাল বিয়োগত একাঁজলি অশ্রু-অঞ্জলি

পূৰ্ববী গগৈ

আচাৰ্য্য

জীৱনৰ কৃত কৰ্মৰ পৰা মুক্তি। এই কথা অনস্বীকাৰ্য, অন্য জীৱদৰে মানুহৰ মৃত্যুও অৱধাৰিত। এই কথা জানিও মানুহে প্ৰিয়জনক হেৰুৱাই হৈ পৰে দুখেৰে ভাৰাকান্ত। বিভিন্ন দিশৰ শিল্পৰে সমৃদ্ধ ঢকুৱাখনাৰ খামন কোঁৱৰ গাঁৱৰ বিশিষ্ট সমাজকৰ্মী তথা শংকৰদেৱ শিশু নিকেতনৰ কৰ্মৰত কোঁৱৰদেৱৰ মৃত্যুৱে পৰিয়ালৰ লগতে শুভাকাংক্ষী গুণমুগ্ধ আৰু ঢকুৱাখনাবাসীক শোক সাগৰত পেলাই তেখেতৰ দেহ বিলীন হ'ল পৰমাত্মাত।

মই কোঁৱৰদাক লগ পাইছিলো অতি কম দিনৰ বাবে। লগপোৱা জীৱন কালত সদায় বিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ লগতে গাওঁখনৰ বিভিন্ন দিশৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ উন্নতি আৰু সুস্থ সবল ভেটি অবিহনে অন্য দিশ দেখা নাছিলো। তেখেতে বুজিছিল সৎকৰ্ম আৰু বাস্তৱ জীৱনত ইয়াৰ প্ৰয়োগে মানৱ জীৱনৰ সাৰ্থক কৰে। আজি মই অনুভৱ কৰিছো, ঢকুৱাখনা নিকেতনৰ এজন সু-কাৰ্যালয় সহায়ক, সমাজকৰ্মীক হেৰুৱালো। কিন্তু ৰৈ গ'ল তেখেতৰ গুণৰ অৱদান। তেখেতৰ কৰ্মৰাজি নিশ্চয় পাথেয় হ'ব। ♦

কোঁৱৰদাৰ প্ৰবিত্ৰ স্মৃতিত ...

কবিতা চেতিয়া

আচাৰ্য্য

ৰাখে হৰি মাৰে কোনে

মাৰে হৰি ৰাখে কোনে।

নিয়তিৰ কি নিষ্ঠুৰ পৰিহাস। অৱশেষত আমাৰ সকলোকে কন্দুৱাই কোঁৱৰদা গ'লগৈ কোনোবা অজান দেশলৈ। হাস্যৰসৰ ভাণ্ডাৰ, কৰ্মক্ষেত্ৰৰ অভিভাৱক, পৰামৰ্শদাতা সেই পৰিপাটি মানুহজন আজি আৰু নাই...। তেওঁৰ অনুপস্থিতিত আমাৰ মাজত আজি যি বিশাল শূন্যতাই বিৰাজ কৰিছে সেয়া হয়তো কোনোকালেই পূৰণ নহ'ব। তেওঁৰ স্মৃতি আমাৰ মনত সদায় সজীৱ হৈ থাকিব। আজিৰ এই পুণ্য আদ্যশ্ৰাদ্ধৰ দিনা তেখেতক শ্ৰদ্ধাৰে সুঁৱৰিছো।

ভগৱানৰ ওচৰত মিনতি জনাইছো তেওঁৰ আত্মাই যেন চিৰশান্তি লাভ কৰে। ♦

শ্ৰদ্ধাৰ কোঁৱৰদালৈ অশ্ৰু-অঞ্জলি

ৰমেন বৰুৱা

কৰ্মচাৰী

মানুহ মৰণশীল। ইয়াক কোনেও বাধা দিব নোৱাৰে। ১৯৯৫ চনৰ পৰা মোৰ তেওঁলোকৰ লগত ঘৰুৱা সম্পৰ্ক স্থাপন হৈছিল। তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁক দাদা হিচাপে সন্মান কৰিছিলো। তেখেতে মোক ভাই বুলি ভাবিয়েই সকলো কামত সহায় কৰিছিল আৰু ময়ো নিজৰ কামৰ উপৰিও তেখেতৰ প্ৰায়বোৰ কামত সহায় কৰিছিলো। তেখেতক মই ইমান ভাল পাইছিলো যে তেখেতৰ ঘৰত ৰুৱা বাবে পাণৰ ঠাৰি, কলৰ পুলি, দা-কটাৰিৰ নাল ইত্যাদি দি সহায় কৰিছিলো। তেখেতক মই মোৰ জীৱনৰ গুৰু বুলিলেও ভুল কৰা নহয়। যদিও উচ্চ-পৰ্যায়ৰ কাৰ্যালয়ৰ প্ৰমুখ আছিল তথাপিও মোৰ বিশ্বাসী দাদা আছিল। তেখেতৰ বেংকৰ লেন-দেন, বজাৰ, দোকান আদি সকলোবোৰ কামত মই সহায় কৰিছিলো। মোৰ ওপৰত তেখেতে প্ৰতিটো কামৰ দায়িত্ব আধা হ'লেও দিছিল। তেখেতৰ প্ৰতি মোৰ দিনক দিনে আত্মীয় ভাৱ গঢ়ি উঠিছিল। তেখেতে মোক যিমান বিশ্বাস কৰিছিল মইয়ো তেখেতক সিমানে বিশ্বাস কৰিছিলো। তেখেতে যিমান দিনৰ পৰা নিকেতনৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিল সেইদিনাৰ পৰাই সকলো কাম একাগ্ৰতাৰে কৰি গৈছিল।

এদিন তেওঁ গা বেয়া লগাত মোক চিকিৎসালয়লৈ লগ ধৰিছিলে আৰু মইয়ো তেওঁৰ লগত গৈছিলো। ডাক্তৰক নেদেখুৱাকৈ তেওঁ গুচি আহে। পিছদিনা নিজে গাড়ীলৈ লখিমপুৰৰ চিকিৎসালয়লৈ যায়। ডাক্তৰে তেওঁক ছিট লবলৈ কোৱাত সেইদিনাখনি ঘৰলৈ গুচি আহে আৰু পত্নী আৰু ভতিজাকক লৈ আকৌ লখিমপুৰ চাবটিৰ চিকিৎসালয়ত ভৰ্তি হয়। ডাক্তৰৰ পৰামৰ্শমতে সুস্থ নোহোৱাত নাৰ্ছিং হোমত ভৰ্তি কৰে। তেওঁ নাৰ্ছিং হোমত থাকোতে তেখেতৰ পত্নীয়ে মোলৈ ফোন কৰে আৰু মই সেইদিনাখনিয়ে তালৈ যাওঁ। তাত সুস্থ নোহোৱা দেখি গুৱাহাটীলৈ তেওঁক লৈ যোৱা হয়। তেখেতক দিচপুৰ হস্পিতালত আই চি ইউত ভৰ্তি কৰা হয়। ১১ তাৰিখ সোমবাৰে মই ঘৰলৈ আহোঁ। অহাৰ পিছতো তেখেতলৈ ফোন যোগে খবৰ-খাতি কৰো। হঠাৎ, ১৫ তাৰিখ শুক্ৰবাৰৰ দিনা ১০ মান বজাত ফোন আহে তেখেত বেছি অসুস্থ বুলি। তেখেতৰ পত্নীয়ে মোলৈ ফোন কৰি ২৫,০০০.০০ টকা বিচাৰে আৰু মই লগে লগে তেওঁৰ ATM ত ভৰাও। প্ৰায় আবেলি চাৰি মান বজাত আকৌ এবাৰ ফোন আহে যে তেখেত আৰু নাই। তেখেত গুচি গ'ল। কিন্তু তলসৰা বকুলৰ দৰে তেখেতৰ গুণমুদ্র সহ-কৰ্মী, শিক্ষক-কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বংশ-পৰিয়াল, আত্মীয়-স্বজন আৰু বন্ধু-বান্ধৱৰ মাজত সিঁচি থৈ গ'ল স্মৃতিৰ সুগন্ধি সফুৰা। তাৰেই কিছু স্মৃতিৰ ডোখৰীয়া ছবি ৰোমন্থন কৰি তেওঁৰ বিদেহী আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰিলো। ♦

কোঁৱৰদালৈ একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

মনালিছা দত্ত

নৱম শ্ৰেণী

সোণোৱালী জীৱনৰ দীঘ-বাণিৰ
শেষ কাৰ্যই মৃত্যু। মৃত্যুৱে দিয়ে বিচ্ছেদ আৰু
বিষাদৰ যন্ত্ৰণা। তাতে সেই মৃত্যু যদি অকাল
আৰু অস্বাভাৱিক হয়, সেই স্মৃতিয়ে আমাৰ
মানস পটত প্ৰহৰে প্ৰহৰে বৈ বৈ বিনায়।
সকলোৰে আশাবোৰ নিজ সামৰ্থ অনুসাৰে পূৰণ
কৰি ভালপোৱা আমাৰ কোঁৱৰ দাৰ এনে অকাল
মৃত্যুৱে আমাক শোক সাগৰত ডুবাই পেলালে।
সৰু-ডাঙৰ সকলোকে আন্তৰিকতাৰে
আকোৱালি ল'ব পৰা আমাৰ কোঁৱৰ দাৰ মৃত্যুৰ
বতৰাটো অতিশয় বেদনাদায়ক। শংকৰদেৱ
শিশু নিকেতন, ঢকুৱাখনাৰ লগতে ৰাইজৰ
সেৱাত ব্ৰতী হৈ থকা কোঁৱৰ দাৰ বিয়োগ আমাৰ
বাবে এক অপূৰণীয় ক্ষতি। তথাপিও
সৰ্বশক্তিমান সময়ে সকলোবোৰ কাৰ্য এদিন
স্বাভাৱিক কৰিবৰ বাবে আমাৰ বাধ্য কৰায়।
সময়ৰ এনে বাধ্য-বাধকতা থকা স্বত্বেও
কোঁৱৰদাৰ স্মৃতি আমাৰ হৃদয়ৰ এচুকত বৈ যাব।
কোঁৱৰদাৰ বিদেহী আত্মাই সদৃগতি পাওঁক তাৰ
বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰণিপাত জনাইছো। ❖

শ্রদ্ধাৰ কোঁৱৰদালৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

কুলদীপা দত্ত

নৱম শ্ৰেণী (খ)

সেইদিনা আছিল ২০১৩ চনৰ ১৫ নৱেম্বৰ শুক্ৰবাৰ। স্কুলত থাকেতেই হঠাতে কোঁৱৰদাৰ মৃত্যুৰ খবৰটো পাই বৰ মৰ্মাহত হৈ পৰিছিলো। কোঁৱৰদাৰ মৃত্যুৰ বাতৰিটোৱে গোটেই ঢকুৱাখনাতে বিশেষকৈ আমাৰ নিকেতনত যি শোকৰ ছাঁ পেলালে, সেয়া সঁচাকৈয়ে বৰ বেদনাদায়ক। ১৬ নৱেম্বৰ শনিবাৰে আমাক আচাৰ্য-আচাৰ্যই ৬-৩০ বজাত বিদ্যালয়ত উপস্থিত হ'বলৈ কলে কোঁৱৰদাক শেষ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি জনাবৰ কাৰণে। বাতিটো যেনে-তেনে ইকাতি-সিকাতি কৰি থাকি বাতিপুওৱাৰ পাছত ৬-৩০ বজাত বিদ্যালয়ত উপস্থিত হ'লো এখনি ভগ্ন হৃদয়েৰে। প্ৰায় ৬-৪৫ বজাত কোঁৱৰদাৰ নশ্বৰ দেহ ঘৰৰ পৰা নিকেতনলৈ অনাৰ পাছত এক অৰ্বণীয় পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হয়। নিকেতনৰ সকলো আচাৰ্য-আচাৰ্যাৰ লগতে আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও নশ্বৰ দেহত পুষ্পাঞ্জলি অৰ্পণ কৰি শেষ শ্ৰদ্ধা জনালো। তাৰ কিছু সময়ৰ পাছত প্ৰায় ৭-৩০ বজাত নিকেতনৰ চৌহদৰ পৰা তেখেতক বিদায় দিয়া হয় আৰু লগতে আচাৰ্য-আচাৰ্যা, অভিভাৱক-অভিভাৱিকা তথা সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা শোভাযাত্ৰা কৰি সকলো গৈ কোঁৱৰদাৰ নশ্বৰ দেহ দাহ কৰা হয় সকলোৰে উপস্থিতিতে।

বৰ্তমান সময়ত চিকিৎসা বিজ্ঞান দোপত-দোপে আগবাঢ়ি গৈছে যদিও কোঁৱৰদাৰ ক্ষেত্ৰত সেয়া সম্ভৱ নহ'ল। সেইসময়ত মোৰ মনলৈ এনে ভাৱ আহিছিল-হায়, মৃত্যুৰ ওচৰত মানুহ কিমান নিঃসহায়। কোঁৱৰদাই কিছুদিনৰে পৰাই এক ভয়ংকৰ ৰোগৰ সৈতে যুঁজ কৰি অৱশেষত আমাৰ সকলোৰে মাজৰ পৰা চিৰবিদায় ল'লে।

বিভিন্ন সামাজিক অনুষ্ঠানৰ লগত তেখেত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত আছিল। কোঁৱৰ দা এজন সৎ, কৰ্তব্যপৰায়ন, নিষ্ঠাবান, সহজ-সৰল, হৃদয়ৱান, সত্যনিষ্ঠ আৰু কৰ্মপটু ব্যক্তি আছিল।

কোঁৱৰদাৰ কথা কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি। পৰিশেষত তেখেতৰ বিদেহী আত্মাৰ চিৰশান্তি কামনা কৰি ভগৱানৰ শ্ৰীচৰণত প্ৰণিপাত জনাইছো যাতে তেখেতৰ আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰে। **ওঁম শান্তি । শান্তি ।।**

প্ৰয়াত কোঁৱৰদালৈ একাঁজলি শ্ৰদ্ধাঞ্জলি

চুইজী চেৰী বড়া

অষ্টম শ্ৰেণী

জন্মৰ লগতে সকলোৱে কঢ়িয়াই আনে মৃত্যু। মৃত্যু হ'ল চিৰনিদ্ৰা, ইয়াৰ সমাপ্তি ঘটে জীৱনৰ সীমানাত। জন্মিলে মৃত্যু অনিবাৰ্য। তথাপি সকলোৰে মৃত্যু আমাৰ বাবে সহজ নহয়। কাৰোবাৰ মৃত্যুৱে আমাক শোকৰ শেল মাৰি কন্দুৱাই থৈ যায়। যেনেদৰে আমাৰ অতি মৰমৰ কোঁৱৰদাই আমাক কন্দুৱাই গুচি গ'ল। কোঁৱৰদা, যাক আমি আন নামে সন্মোদন কৰি নাপালো - সেই কোঁৱৰদাই যোৱা ১৫ নৱেম্বৰত আমাক এৰি থৈ ইহসংসাৰৰ পৰা বিদায় ল'লে। বিশ্বাস কৰিব পৰা নাছিলো তেখেতৰ মৃত্যুৰ বাতৰি; ভবা নাছিলো তেওঁ ইমান সোনকালে আমাক এৰি থৈ যাব বুলি!

২০০৫ চনত মুকুল শ্ৰেণীলৈ যি দিনা গৈছিলো সেইদিনৰ পৰাই তেখেতৰ মুখত এটা মিঠা হাঁহি লৈ স্কুলৰ কামত ব্যস্ত থকা দেখিছিলো। বহুকেইদিন আচাৰ্যৰ অনুপস্থিতিত তেখেতে আমাক গণিত শিকাবলৈ আহিছিল। তেখেতে ইমান সুন্দৰকৈ অংককেইটা বুজাইছিল যে মই দ্বিতীয়বাৰ সেই অংককেইটা শিকিব লগা নহ'ল। কোঁৱৰদাই মোক প্ৰায়েই কৈছিল- “ভালকৈ পঢ়িবা। চেপ্টা কৰিলেহে আগবাঢ়িব পাৰিবা।” তেখেত অতি মেধাৱী আছিল। তেখেতে অন্য চাকৰিও কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। তথাপি কোঁৱৰদাই বিদ্যালয়ৰ কামতে নিজকে উৎসৰ্গা কৰি দিলে। ব্যক্তিগত কাম এৰি থৈ হ'লেও তেখেতে স্কুলৰ কাম কৰিছিল। কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চিকিৎসালয়লৈ নিব লগা হ'লে তেওঁ নিজেই লৈ গৈছিল। তাৰ বাবে তেখেতে কোনো টকা পইচা বিচৰা নাছিল।

এই মহান পুৰুষৰ মৃত্যুত বিদ্যালয়খন এখিলা উকা কাগজৰ দৰে হৈ গ'ল। হাঁহিমুখীয়া, পৰোপকাৰী কোঁৱৰদা আমাৰ মাজত সদায়ে প্ৰভাতী সূৰ্যৰ দৰে জিলিকি থাকিব। তেখেতৰ বিদেহী আত্মাই চিৰশান্তি লাভ কৰক তাৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনাইছো। ওঁম শান্তি। ❖

দুঃসময়ৰ প্ৰতিলিপি

চুম বাণী চমুবা

ছাত্ৰী

পোহৰে মেলি দিয়া সেই বাটটো
 ইমান সোনকালে আন্ধাৰ হ'ব বুলি
 মই, মই সপোনতো ভবা নাছিলো!
 আমাৰ জাগৰিত তৃষ্ণাবোৰ অচিনাকি কৰি,
 জীৱনক মৃত্যুদণ্ড দি,
 জীৱনৰ শব্দেহ কান্ধত তোলাই,
 শ্মাশানত উপস্থিত হ'বলৈ বাধ্য কৰায় ...
 মুঞ্চ জীৱনৰ হোমাগ্নি কৰি আপুনি
 অসীম অনন্ত সত্তাৰে
 একাকাৰ হৈ গ'ল...
 হৃদয় বাধ্য হ'লেই বশ কৰা জানো উচিত তাক?
 কিন্তু মোৰ এই অবাধ্য হৃদয়ে
 অকনো মানি ল'ব পৰা নাই যে
 বোকাত ভৰি দিওঁতেই কাঁইটে বিস্মে।
 নিজৰ নিজৰ যেন লগাজনকে কিয় নিলগত দেখো।
 মানুহক দেখুৱাব নোৱাৰো
 কিন্তু মোৰ আত্মাই বিনাই
 যেতিয়া মই আপুনি বহি থকা কোঠাটো দেখো।
 আকৰ্ষণ কৰে মোক তালৈ কিন্তু ...
 কিন্তু কি হ'ব জীৱন যে ইমান ক্ষণভঙ্গুৰ
 মই গমকে নাপালোঁ।
 এই কান্দোনত ভাঙি যোৱা হৃদয়ত
 আপুনি দি থৈ গ'ল কি ...
 নিজৰ দেহৰ ৰূপান্তৰ এখন প্ৰতিচ্ছবি ..... কোঁৱৰদা। ◆

শুকুলাবোৰ সোণালী হৈ গ'ল

ভাৰতী বৰুৱা

ছাত্ৰী

মানুহ জেতুকা পাতৰ দৰে
 সেউজীয়াৰ গভীৰত সঞ্চিত থাকে
 ৰঙা ৰং
 শিলৰ চেপাত ৰং সলাই জেতুকাই
 যন্ত্ৰণাসিদ্ধ কল্পান্তৰত ৰং সলাই মানুহে
 নিঃস্বজনলৈ মেলি দিয়া হাতৰ আঙুলিত
 ফুল ফুলে
 শুকুলা ফুল
 কৃতজ্ঞতাৰ মন্ত্ৰপাঠে সেই ফুল কৰে সোণালী
 সেই ফুলৰে মালা গাঠি
 তেওঁকেই পিন্ধোৱা হয়

তেওঁৰ শুকুলা ফুলবোৰ সোণালী হৈ
 এতিয়া
 তেওঁকেই উজলাই তুলিছে। ♦

দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰদেৱৰ স'তে হাস্য-মধুৰ আলাপৰ স্মৃতি

বিদ্যাৱতী শইকীয়া

সভানেত্ৰী, মাতৃভাৰতী

হাঁহিৰ নিৰ্যাসেৰে আমাৰ জড়তা নাশ কৰিবলৈ দূৰ্গেশ্বৰ কোঁৱৰ আৰু নাই - সেই কথা মনে মানিবই নোখোজে চোন! মনে মানক বা নামানক সেইয়াই বাস্তৱ। কিন্তু গুণীজনৰ সান্নিধ্যৰ স্মৃতি সদায় অন্তৰত ৰৈ যায়।

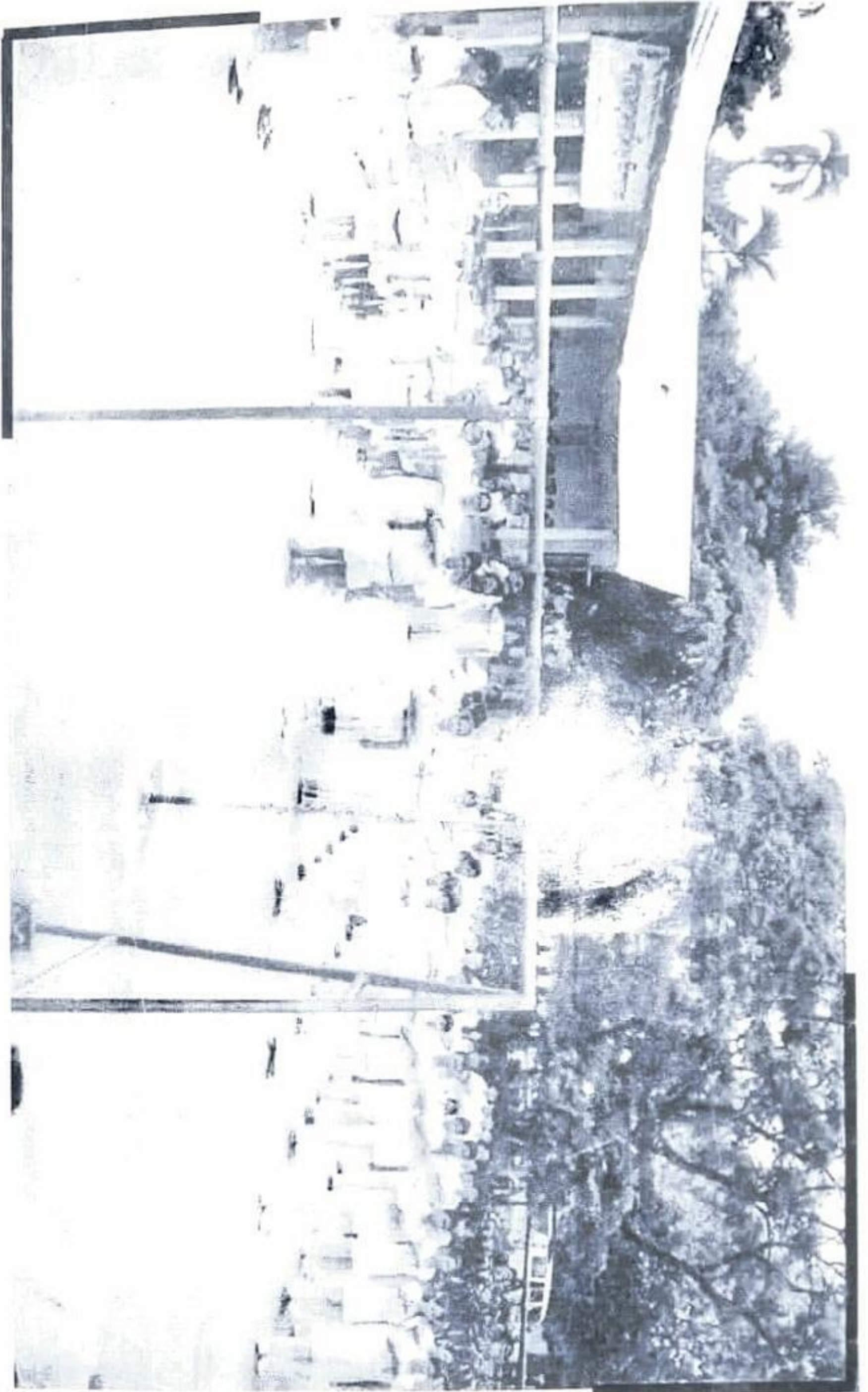
কোঁৱৰদেৱৰ দুটা কথাই মোক বেচি আকৰ্ষণ কৰিছিল। এটা হ'ল তেওঁৰ যোগাত্মক জীৱন বোধ, আনটো ৰসিকতাবোধ। দুখ-হতাশাক জয় কৰি জীৱন যাপনক তেওঁ এক কলালৈ ৰূপান্তৰ কৰিছিল। নিকেতনৰ মাতৃগোটৰ সভানেত্ৰী হোৱাৰ পিছত মই সঘনাই নিকেতনলৈ যাব লগা হৈছিল। গ'লেই তেওঁক লগ পাওঁ। প্ৰতিকথাতে হাস্যৰস মিহলি কৰি তেওঁ এনেধৰণে কথা কৈছিল যে এই হাঁহিৰ মহঙা দিনতো আমাক জীৱনৰ পুষ্টি যোগাইছিল। সেই হাস্যমধুৰ আলাপবোৰ এতিয়া অশ্ৰুসিক্ত সোঁৱৰণি হ'ল।

নাই, নহ'ব আজি শব্দবোৰ তেওঁৰ জীৱন অভিধানত নাছিল। সকলো সময়তে তেওঁৰ আছিল যোগাত্মক চিন্তা- যিটোৱে আমাকো প্ৰেৰণা যোগাইছিল। নিয়তিৰ অনমনীয় নিয়মত সেই যোগাত্মক মানুহজনো বিয়োগ হৈ গ'ল।

তেখেতৰ আত্মাই স্বৰ্গত স্থান লাভ কৰে যেন।

ছপা : পি, কে, কমাৰ্চিয়েল এণ্ড অফ্‌ছেট প্ৰিণ্টাৰ্ছ, ঢকুৱাখনা